

Ivana Myšková

Bílá zvířata jsou velmi často hluchá

208 s., váz., 269 Kč
ISBN 978-80-7577-067-7

Vychází 4. května 2017

O autorce

Ivana Myšková (nar. 1981) vystudovala Literární akademii v Praze. V letech 2007—2013 působila na stanici Vltava ČRo. Nyní je na volné noze. V roce 2007 debutovala rozhlasovou hrou *Odpoledne s liliputem*, o pět let později jí nakladatelství Fra vydalo prozaickou prvotinu *Nícení*.

Foto © Marta Myšková

Obálku v tiskové kvalitě a ukázkou z knihy ***Bílá zvířata jsou velmi často hluchá*** najdete zde: <http://nakladatelstvi.hostbrno.cz/nakladatelstvi/1300>.

PDF kompletního textu knihy pro novináře k dispozici na vyžádání ihned.

Anotace

Jsou uvězněni ve svých životech jako jelení šíje ve zpuchřelé pneumatice, chřestí garnýžemi, rozkrajují hálky a budí žlabatky, sestrojují lapače času, a hlavně srdnatě pojídají nahnilá jablíčka pravdy. Ženy zaplavují muže tirádami a muži na ženy sesílají mlčení. Postavy této knihy jsou si dobře vědomy svých slabostí a za své viny očekávají spravedlivý trest. Nejsou vláčeny neblahými historickými událostmi, na pořádné drama si zadělají samy. Pořád se něčeho bojí, hodně se štítí a občas někoho nedopatřením zabijí. Snad by trocha sebelásky vedla ke šťastnějším koncům i začátkům. Ale jak ji do nich vpravit, aby ji nevyzvracely?

Z ohlasů na knihu

O souboru povídek Ivany Myškové stále platí slova, jimiž její prvotinu Nícení charakterizovala Alexandra Berková: „Text, který může zklamat polykače příběhů, ale jež je radost číst: nejvyšší jazyková vytríbenost, kultivovanost výrazu, brilantní surfování na špici verbální vlny.“ Druhá knížka má však navíc náboj, co nezklame ani ty „polykače“; autorčina „verbální vlna“ je dějotvorná. Tvoří tragikomické situace s erotickou podšívku, aby vzápětí roznítla odpovědi na matoucí otázky. Nese vzkaz, že soucit povznáší a vede k obohacení.

Antonín Bajaja

Čtenář si jistě všimne, že každou z jedenácti čísel povídkové sbírky Ivany Myškové předchází motto, pozoruhodný citát z nejrůznějších autorů. Spisovatelku jako by inspiroval k budování situací. Buduje je velmi vynalézavě. Souvislost s mottem se vynoří později a je vždy překvapivá. Tento typ prózy patří k uměleckému rodokmenu, jež v české literatuře představují například Věra Linhartová nebo Jiří Kratochvíl: oporou a průvodcem hravého tvůrčího procesu je vědomí, že jde umělé dílo. Ivana Myšková si přitom počíná po svém. Vývoj situací řídí naléhavá, přímo posedlá fantazie: míří ke stále nečekanějším a vrývavě konkrétním detailům, k zážitkům a myšlenkám, které náhle zavoní nebo zapáchají „skutečným životem“. Vyprávění zní jednou humorně, ba groteskně, jindy účastně. Pokaždé mě zaskočilo jako úchvatné dobrodružství odehrávající se v lidském světě plném nepojmenovaných prohlubní. Vypovídá o současném člověku: o tom, co zvedá vypravěččina obraznost odněkud ze dna.

Milan Uhde

Rozhovor s autorkou

Právě vám vychází povídková kniha *Bílá zvířata jsou velmi často hluchá*. O čem je?

O vnitřní hluchotě, která způsobuje nerovnováhu, o nesvobodě, fixních ideách, chybějící sebelásce, o strachu, štítivosti, o vinách a trestech — možná jsou to veskrze erbenovské příběhy, ale určitě ne bez humoru.

Ten název každého hned upoutá. Ale jak to, že jsou bílá zvířata velmi často hluchá?

Ten název pronesl můj švagr Petr v době, kdy jsem měla napsané možná tak tři čtyři povídky, ale hned jsem věděla, že tohle je název té ústřední, protože nejen odráží téma nějaké anomálie, vychýlenosti, hnutosti, jak by řekl Milan Uhde, ale i to, co mě na literatuře a vlastním psaní zajímá — hledání podivných, nečekaných souvislostí. U zvířat hluchotu způsobuje poškození drobných řasinek, které převádějí vlnění vzduchu na elektrické impulzy. Toto poškození vzniká následkem degenerace cév, jimiž jsou řasinky vyživovány. A protože buňky těchto cév vznikají ze stejného základu jako buňky produkující pigment (melanocyty), je logické, že jejich poškození vede jak ke ztrátě sluchu, tak k absenci pigmentu. U lidí naopak neschopnost buněk produkovat pigment způsobuje problémy se zrakem, světloplachost, šilhavost, neostré vidění a podobně. V mých povídkách ale lidé trpí spíše vnitřním albinismem.

Je to základní metafora pro hrdiny vaší knihy? Jsou to vzácní albíni náchylní k poruchám všeho druhu?

Nevím, jestli jsou vzácní. Spotřeba antidepresiv vzrůstá... Lidé si vytvářejí takové vztahy a prostředí k životu, ve kterých nepřiznaně strádají, které je ničí. Nacpávají se do forem, jež jim přiškrcují krevní oběh, jsou bledí, vycmrndlí, neumějí dýchat, bojí se teroristů a válečných uprchlíků, ale nebojí se sami sebe a své vlastní nevšímavosti. Moje postavy jsou hodně labilní a taky hodně směšné. Pořád se k něčemu přiznávají, i když to po nich nikdo nechce. Bílá zvířata základní metaforou knihy určitě jsou. Když přemýšlím o lidech, pomáhám si analogiemi ze světa zvířat — v prvotině *Nícení* to byly obětavé kajky (pozor, neplést s rajkami!), tady jsou to bílá zvířata nejrůznějšího druhu.

Debutovala jste novelou *Nícení*. Co jste těch pět let, které od ní *Bílá zvířata* dělí, vlastně dělala?

To je případný dotaz. Nic velkého. Pořád jsem poslouchala nějaké mluvení a nejrůznější příběhy. Pracovala jsem v rozhlase, což bylo povznášející, protože jsem natáčela se skvělými lidmi, kteří literaturu opravdu tvoří, ale mám takový hloupý zvyk všemu se příliš oddávat a přinášet tomu nesmyslné oběti, takže rychle vyhořím. Baví mě to jenom tehdy, když je to vyvzdorované a když mě to vyčerpává. Nesnáším rutinu. To je něco, co dost komplikuje praktický život. Krátce jsem pracovala v projektu Praha město literatury Městské knihovny v Praze, kde jsem si uvědomila, co se považuje za opravdu důležité a co často stačí: loajalita k zaměstnavateli a nadřízeným. Teď zkouším ledasco na volné noze, povětšinou redakční práci s texty a sem tam tahám ze starých lidí pro Paměť národa vzpomínky na válku a komunismus, což mi z mých volnonožných aktivit pořád přijde nejsmysluplnější. Ještě jsem nepřišla na to, jak něco vydělat a přitom koncentrovaně psát. Nových textů jsem načala hodně. Dokončit se mi ale podařilo tak dvě povídky ročně. Za to, že je na světě tato knížka povídek, vděčím svému muži, který se mnou každý text důsledně probíral, a spisovateli a redaktoru Janu Němcovi, který mě k té knížce dva roky vlídně a jemně popostrkoval.

Je sama Ivana Myšková takové bílé zvíře?

Ano, myslím, že jsem hodně narušená. Umanutě vězím ve svých obavách a konstrukcích, jsem taky nahluchlá, jen jsem možná vůči různým varováním pozornější než ty moje vcelku nezákeřné postavy. Každé jsem darovala do vínku hrst svých bílých chlupů.